

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre. 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területen-ként 8 fillér.

Nyiltér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
Felolós szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Egység.

Debreczen, okt. 3.

Az ó-gyallai observatorium ünnepeles felavatása örömnépe volt a magyar tudományos világvilágnak, mert egy eddig még hiányzó tudományos intézettel szaporította európai színvonalon álló kulturális intézményeink számát. De nemcsak a tudományos világban, hanem a kormánynak és a szabadelvűségnek is diadalünnepe volt e nap, mert ez ünnepély a magyar arisztokráciának egyik kiváló képviselőjének, gróf Eszterházy Ferencznek alkalmat adott arra, hogy kifejezze ragaszkodását a szabadelvű politikai irányzathoz s hogy mint nagy birtokos, demonstrálja a kormány elveivel és a szabadelvű párt álláspontjával azonosságát.

A nagybirtokos osztálynak a szabadelvű párthoz csatlakozása a liberális vonzó erejének tanubizonyossága s ha ezen magában véve elszigetelt jelenségnek fontosságot tulajdonítunk, ez nemesak azért van, mivel a nemes gróf nyilatkozata egyéniségénél fogva is különös jelentőséggel bír, hanem azért mivel az ó-gyallai ünnepélyen a nagybirtokos osztály kiváló képviselői jelentek meg, kik az Eszterházy Ferencz gróf nyilatkozatának nagyobb súlyt kölcsönöztek. És a milyen figyelemre méltó nyilatkozat volt a nagybirtokos osztály ezen nagytekintélyű tagjáié, épen olyan jelentőségű, a helyzet fontosságát felis-

merő és nagyszabású nyilatkozat volt a Darányi Ignác földmívelési miniszteré, ki beszédében a társadalom különböző osztályainak az ünnepélyen megjelenéséből azon osztályok egységére következtetett kijelentvén, hogy a magyar nemzet jövője iránt csak úgy lehet reményünk, ha lesznek kérdések, melyekben minden magyar ember egyetért s ha lesznek eszmék, melyekért mindnyájan tudnak lelkesedni.

Ez eszmék, mondotta Darányi miniszter, azon kérdésekre vonatkoznak, melyek a haladást, a szabadelvűséget és a felvilágosodást képviselik.

Igy volt ez régen; azért nem pusztult el a magyar temérdek megpróbáltatások közepette, és így lesz ez a jövőben is, ha ezen egységet mindig megtudjuk tartani és mindig képviselni tudjuk.

A szabadelvűség ezen örömnépe első megnyilatkozása volt az óhajtott társadalmi egységnek s egyszermind azt mutatja, hogy a kormánynak kiváló érzéke van ez eszme propagálásához s hogy nem mulaszt el egy alkalmat sem, mely programjának kifejezésére czélszerűnek mutatkozik.

A szabadelvű párt programjával egyébiránt az elmúlt héten sűrűn jelentkező beszámoló beszédekéből is volt alkalma az országnak részletesen megismerkedni. E beszámolók között különösen kiválik a Neményi Ambrus beszéde, ki szilágycsehi választói előtt föl-

tárta a politikai helyzetet s a megoldandó nagy feladatok teljesítésére a kormányt alkalmasnak és képesnek mondja, de a sikernek feltételül azt tüzi ki, hogy az országgyűlés tevékenységét kizárólag országos feladatokra irányítsa, hogy a kormány ne legyen kénytelen erőinek javarészét meddő és czéltalan pártküzdelmekben felemészteni. És ezért becses a szabadelvű pártnak tömör egysége, mely a volt nemzeti párt beolvadása folytán állott elő.

Általában jellemezve a politikai élet újabb nyilvánulásait, elmondhatjuk, hogy az egyetlen néppárt széthuzó törekvéseinek kivételével meg van a nemzet minden rétegében e társadalmi egységről, a békés munkára s az Ausztriával szemben felmerült kérdések egyetértő megoldására a készség s horrendum dictu — így választások előtt — még Polónyi is azzal kötötte be szemét a jó szoboszlóiaknak, hogy kijelentette, mikép a politikai néppárt ellen minden rendelkezésre álló fegyverrel fel fogja venni a küzdelmet, mely kijelentés Szoboszlón, hol a néppártot még hiréből is alig ismerik, nagyon mély hatást gyakorolhatott.

Polónyi különben egy újabb felfedezéssel is gazdagította politikai életünket, azon kijelentésében, hogy a *Bánffy-Tisza-féle néppárttal* szemben is felveszi a harcot, mert ez a néppárt épen oly veszedelmes, mint a másik.

Ez a nyilatkozat arra számított,

TÁRCZA

Pistuka.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Irta: *Gyökössy Endre.*

Aranyos kis baba volt az a Pistuka... Somogyból jött le az Alföldre a nagynénihöz, hogy — mint a titkos családi konferenciákon beszélgették a szülők — ismeretségeket kössön, mert bizony már tizenhét éves...

Egymást érte a sok tánczestély! Lett is temérdek ismerőse a kis Pistukának. De irigyelték is az odavaló lányok, különösen mikor észrevették, hogy a nőtlen orvos meg a fiskális is a kis „baba“ körül forgolódik, amint elnevezték. A többi városi, állami hivatalnokokra, mint olyan szerényebb parthikra, nem sokat adtak. Mert bizony ezek közül is sokan csapták a szelet a kis Somogyi Pistukának.

Pedig hát ő nem nagyon örült egynek sem; azaz mindegyiknek egyformán.

Hanem sétálni nem szeretett. Hisz alig birt bölintgatni a sok ismerősnek, akik majd a földig leemelték kalapjukat a kis aranyos baba előtt.

Csinos kis leány is volt.

Olyan szépen illett neki válláig érő, szőszke, göndör körhaja. Hát még az a két nagy, sötétfekete szem s az a naivan komoly ajak. Nem is hitte senki, hogy már tizenhét éves.

S ő ezt egy fényes társaságban — keresztlevéllel bizonyította be a kételkedő udvarlóknak.

*

Szombat délután volt.

Sápadt, de máskülönbben természetes, bajsztalan, szőke fiatal diágyerek állított be a nagynénihöz. A hogy a konyhába lépett, majd visszafordult, mikor megpillantotta a kis Pistukát. Egy zsámolyon ült, ölében a a kis tarka ezieza falatozott. Nem gondolhatta, ki lehet e szép leány, illetőleg szépnek bájosnak hitte, hisz tudta is ő, ki a szép leány; annyit kitalált minden ügyetlensége daczára is, amennyiben köszönni is elfelejtett, hogy valami rokon lehet, mert nagyon otthonosan érezte magát.

— Piroska nénit tetszik keresni?

Alig mert szólni is a szegény bamba diák.

— Igen...igen.

— Tessék bejönni!

Avval vezette, úgy látszik azt gondol-

hatta, hogy még ez bajosan járt itt, különben nem viselkednék oly ügyetlenül; pedig minden szombatott ott uzsonázott, de most hat hétig feküdt betegen.

— Kezét csókolom, Piroska néni.

— Te vagy Laczi? Azt hiszem felismerted Pistukát, hiszen olyan sokat beszélünk róla. Ugy e?

— Igen.

Rámondta nagy bambán, pedig most hallotta életében először, hogy Pistuka is van a világon.

— Te is megismerhetted a Laczit, hiszen róla is olyan sokat beszélünk veled.

— De nénikém, én most hallom először a nevét életemben.

— Igaz, igaz, majd mással tévesztetek össze. Hát ő tudod, olyan távoli rokonom.

— Akkor nekem is, ugy-e?

És így megismerkedtek... Együtt is uzsonáztak. Pistuka tartotta szőval a kis társaságot, a bamba Laczi-diák hallgatott, akár egy darab fa. Dehogymert volna a szép kis leány szemé közzé nézni. Pedig már nyolczad-éves volt.

Es milyen csodálatos. Enek a szép kis lánynak megtetszett ez a fiu, ha az utcán találkozott vele, ő maga kérte fel, hogy

hogy komolyan vétessék; azt hisszük azonban, hogy a szoboszlói függetlenségek nem veszik olyan szigorúan képviselőinknek ezt a műkirohanását s a szoboszlói és általában a magyarországi reformátusok magatartásása sokkal nagyobb hatással leend az, a mit Bernáth Elemér, kir. táblánk elnöke a tiszán-inneni ref. egyházkerület bódvai közgyűlésén mondott, melyben kijelölte az utat a reformátusoknak a néppárti izgatásokkal szemben, mely irány nem lehet más, mint az, hogy törvény által biztosított jogai tudatában óvakodjanak arra a térre lépni, hol a néppárt izgatásai kezdődnek s higgadt magatartásukkal őrizzék meg a társadalom annyira kívánatos egységét.

Minisztereink Bécsben. Széll Kálmán miniszterelnök tegnap reggel Bécsbe érkezett és a délelőtti folyamán a külügyminiszteriumba ment, hol Goluchowszky gróf külügyminiszterrel értekezett. Délután 1 órakor ő felsége magánkihallgatáson fogadta a miniszterelnököt.

Lukács László pénzügyminiszter és Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter már tegnapelőtt érkeztek Bécsbe. A pénzügyminiszter Popovics Sándor min. tanácsos kíséretében ment oda.

Budapesti politikai körök értesülései szerint a magyar miniszterek bécsi tartózkodása ez alkalommal a nemzetközi vámszerződések előkészítésével is összeköttetésben áll és valószínűleg közös miniszteri tárgyalások is lesznek erre vonatkozólag.

Tegnap délelőtti 10 órakor konferencia volt a külügyminiszteriumban Goluchowsky gróf elnöklése alatt. A konferencián részt vettek Kállay Béni közös pénzügyminiszter, Körber dr. osztrák miniszterelnök, Széll Kálmán magyar miniszterelnök, Böhm-Bawerk lovag osztrák pénzügyminiszter, Lukács László magyar pénzügyminiszter, Call báró osztrák keresk. és Hegedüs Sándor magyar kereskedelmi miniszter, Wittek vasuti miniszter, Beck báró vezérkari főnök, Schöneck osztályfőnök a hadügyminiszter képviselőjében. A közös minisztertanácskozás tárgyát főleg a vasuti kérdések képezték és — hír szerint — szóba került a déli vasut államosításának kérdése is. A konferencia déli 12 óráig tartott. Délután 1 órakor a király Széll Kálmánt fogadta hosszan tartó kihallgatáson.

kísérje haza — utóvégre is rokona — s olyan sok szépet beszélt neki...

Es milyen csodálatos. Ennek a bamba diáknak is dobogni kezdett a szíve. Minden nap egy üres képes lapot küldött a kis Pistukának. Dehogy merete volna a nevét ráírni. De azért csak megtudta Pistuka, hogy ki küldözi.

Es milyen csodálatos. Ennek a szép babának volt annyi bátorsága, hogy egy séta alkalmával, mikor a néni jó hátra maradt, megmondta a bamba Laczinak, hogy ő — szereti.

Es milyen csodálatos. Ennek a bamba Laczinak is volt annyi bátorsága, hogy megmerte mondani, hogy ő viszont szereti. De alig vallotta be szerelmét ijedten hátra nézett, hogy nem hallotta-e meg a Piroksa néni.

Es milyen csodálatos. A jó tanuló Laczi megbukott a latinból az érettségén. Es a kis édes Pistuka még nem is haragudott érte, csak biztatta Laczikáját — így nevezte, — hogy tanuljon szorgalmasan a vacatióban, majd leteszi szeptemberben abból is.

Es milyen csodálatos. A jó tanuló Laczi szeptemberben is megbukott. Es ha a kis Pistuka nem is haragudott nagyon,

Gyermekvédelem.

Debreczen, október 3.

A lelenczházi és gyermekvédő egyesület alakulóban van, — míg azonban ez működését megkezdheti, tegyük meg magunk az apró jószágok védelmére azt, a mit lehet.

A kis gyermekek közül különösen az 5—8 évesek szorulnak leginkább védelmünkre, — értem a testi épségüket. Ezek a kis iskolába járók, a kik ha az utca egyik oldalán el kezdenek szaladni, a másik oldaláig meg nem állanak semmiért (mert otthon így parancsolták meg nekik), de jól is teszik. S ha egyszer szaladásnak indultak, nem néznek se jobbra, se balra, hanem futnak a maguknak ezéül kitűzött fáig vagy házig. Jöhet aztán felőlük kocsis, helyi vasut, most ujabban a *u t o m o b i l* (ez utóbbi különösen figyelemreméltó), ők futnak. Ha eltalálna esni valamelyik, bizony könnyen elgázolják. Csak a gyermekeknek sokat emlegetett őrangyaluk óvja meg őket az elgázolástól.

E helyen akarom felhívni az alakuló gyermekvédő egyesület figyelmét, hogy milyen helyes dolog volna, ha az egyesület a főkapitány urat felkérné, állíttasson az utca kereszteződésekre (Szent-Anna-, Kossuth-u., Kistemplom, Csapó-utca, Bika) reggel 7 és 8 óra között (akkor legnagyobb a forgalom) egy-egy rendőrt, aki segítségére legyen a már ott álló rendőrnek, hogy a kocsis (különösen a falusi kocsis) lassabban haladjanak ott, hogy a kis vasut kellő lassúsággal menjen ezeken a nagyforgalmu helyeken. Nagy városokban, a hol a kocsisok meglehetősen tudják a szabályzatot, nincs olyan nagy veszély, de bizony nálunk egy-egy paraszt kocsis a nagy házak között olyan zavarban van, hogy csak közé vág a lunak, hogy minél előbb kijusson abból a komplikált helyzetből.

A *z u j A u t o u m i s b i l n a k* pedig a menet gyorsaság maximumát már ma meg kellene szigoruan határozni.

A másik, — sajnálom megint a főkapitány urnak kell alkalmatlankodnom, — amire megint csak a főkapitány ur szíves figyelmét kell kikérni, a *s z á j k o s á r*

mégis megdorgálta bamba Lacziját, hogy tanuljon ám, mert a szemlemből meg nem élünk.

No de karácsonyra le is tette, már mint önkéntes.

Akkora a kis Pistuka is régen haza került.

Es már az igazán csodálatos. Ennek a kis aranyos teremtsnek volt annyi bátorsága, hogy megmondta a mamának is, a papának is, hogy ő szerelmes s ami a fő, hogy kibe. De kijelentette, hogy ne is próbálják megakadályozni. ő levelezni fog önkéntes Laczikájával és azután meg gondoskodják apus valami állásról, elvégre is megyei főjegyző — mert, ő hozzá akar menni a Laczihoz.

De már az mégis csodálatosabb. Oly komolyan adta elő a kis baba a dolgot, hogy csak egy hónapig próbálták napjában négyszer-ötször is lebeszélni bolondos szerelméről, de utóvégre is beleegyeztek. Be is dugták egy év alatt Laczit a megyébe, meg is volt a lakadalom.

De a legcsodálatosabb mégis csak az, hogy ma is boldogan élnek, a kis aranyos Pistuka, meg az a bamba Laczi, hogy most is úgy szeretik egymást.

n é l k ü l i k u t y á k. Ezek is meglehetősen veszélyeztetik a kis gyermekek testi épségét. — Daczára annak, hogy már meglehetősen nagy számban el vannak látva szájkosárral még mindig elég gyakran látni anélkül is kóborolni kutyákat.

Meg vagyok róla győződve, hogy, ha véletlenül elolvassa a főkapitány ur ezeket a szerény sorokat, a gyermekvédő egyesület felkérése nélkül is megteszi ezeket az igen könnyen teljesíthető intézkedéseket. — De vajjon elolvassa-e?

A harmadik dolog a mire itt még röviden rátérni óhajtok, — a *g y e r m e k j á t s z ó t e r e k*. — Ezek óta térek vissza újra — és újra erre a témára, — nem kicsiség, nagyon fontos, hogy egy ilyen nagy forgalmu poros városban miint ez a mienk, nincs egy fakkal beültetett jó levegőjű, gyermekeknek üdülő helyül szolgáló kis tér; de tudtommal ez még soha komoly megbeszélés tárgyát nem képezte.

Ez utóbbi nagyon is fontos dologra majd egyszer még visszatérek.

Nem mulaszthatom még el az itt kinálkozó alkalmat arra felhasználni, hogy városunk minden jóért és szépért lelkesülni tudó közönségek figyelmét felhívjam, hogy ezt az igazán nemes és önzetlen célú szolgáló egyesületet, amely sok veszni induló existenciát van hivatva megmenteni, — a lelenczházi és gyermekvédő egyesületet, fogadja szívébe, támogassa. pártolja és minden erejével igyekezzék egyengetni nehéz utait.

Az alakuló közgyűlés azt a reményt látszott nyújtani, hogy a város legszélesebb köreiből felköltötte az érdeklődést a nemes cél.

Adja Isten!

Dr. Sz. A.

A kínai háboru.

— E x p r e s z t u d ó s í t á s. —

Budapest, október 3.

Németország változatlanul ellenzi Peking elhagyását, mert igen helyesen azt tartja, hogy ez a lépés a gyöngeség jele volna a kínaiak szemében. Epen olyan változatlanul követeli, hogy a boxer-mozgalom bűnös vezéreiből a hatalmasságok kezébe kerüljenek és ezek üljenek fölöttük törvényt, mert tudja jól, mit ér a kínai kormány minden ünnepélyes ígérete és nem engedti tévútra vezetni magát az utóbbi napok álnok jelentései által, hogy Tuan herceg és társai máris példás büntetésben részesültek. Hiszen senki a világon komolyan nem veszi ezeket a érzélatos kínai jelentéseket. Németország arról sem mond le, hogy politikájával biztosítsa és szilárdítsa a hatalmaságok egyetértését és összetartását és valóban nem ő rajta mulik, ha netalán lehetetlené válnék ennek a becsületos és hasznos törekvésnek a sikere. Berlinből erőlyesen meg is czáfolják az utóbbi napokban szárnyrakelt azt a kombinációt, mintha Németország Franciaországgal és Oroszországgal külön megegyezést készítené elő a kelet-ázsiai bonyodalom rendezésére.

Angolország válasza a németjavaslatra még mindig nem érkezett meg és senki sem tudja az okát, ennek a nyugtalanító késelelemnek. Oroszország hozzákezdett követésének és csapatainak visszavonásához Pekingből és az orosz lapok máris kürtölik, hogy ez a rendszabály micsoda kitűnő hatást gyakorol a kínai udvarra. Az Egyesült Államok követik Oroszország példáját és szintén kivonulnak Pekingből. Ilyen körülmények között nincsen mit csodálkoznunk azon, hogy egyre határozottabb körvonalai jelennek meg az orosz-amerikai-francia szövetségnek. A francia kormány nagy

zavarban van ugyan, mert abban a hiszemben, hogy Oroszország szellemében cselekszik, hozzájárult a német javaslatához. Most pedig szeretne szabadulni ebből a kelepczéből és visszavonulni igyekeznek az elvi hozzájárulás álláspontjára. A francia külügyminiszter táviratilag jelzett jegyzékének hivatása valószínűleg éppen az, hogy kisegítse a köztársaságot kellemetlen helyzetéből és közelebb hozza Oroszországhoz. Az osztrák-magyar külügyi hivatal mindezekkel szemben nem járhatott el helyesebben, mint hogy hozzájárult Bülow gróf javaslatához, a mely szerint a béketárgyalás megkezdésének feltétele a bűnösök kiszolgáltatása.

Színház és irodalom.

Tegnap Moreto klasszikus vigjátéka a „Közönyt közönnnyel“ került előadásra félig telt ház előtt. Az előadás a társulat kiváló erőnek közreműködésével gördülékenyen folyt le s a szereplőkön meglátszott az igyekezet, hogy a nagystylü darabot megfelelően interpretálják. A három főszerep Fái Flóra, Odry Árpád és Pataki Béla kezeiben teljesen érvényre jutott. Különösen Fái erejének legjavát öntötte szerepének minél kifejezőbb megalakításába s nehéz feladatát a közönség teljes megalégedésére oldotta meg, mely nem késelt őt tapsokkal jutalmazni. Játéka alapos tanulmányra és helyes felfogásra vallott. Odry Carlos herceg szerepét a töle megszokott intelligenciával játszotta meg, bár úgy véljük, hogy olykor több tüzzel mint méltósággal kellett volna fellépnie. A legszerencsésebb estéje azonban Pataki Bélának volt, ki friss kedélyvel és vorvvel játszott s Potilla hálás szerepét teljes mértékben kiaknázta s a közönség elismerésében méltán részesült. A sikerült ensemblét Szabó Irma, Barta és Péchy egészítették ki. A Közönyt közönnnyel előadása szini saisonunk kezdetén határozott sikert jelent. Sajnos, hogy közönségünk nem méltányolja Komjáthy nemes intenczióit s a klasszikusok iránti idegenkedését távollétével mutatja ki. Meglehet azonban, hogy a gyér ház csak azt igazolja, hogy a vénaszonyok nyara teljes mértékben uralkodik.

(A „Magyar Könyvtár“ most küldi szét szeptemberi sorozatát, mely ismét néhány tartalmas munkával gyarapítja az annyira népszerű vállalatot. Petőfi munkái közül most a Vegyes tárgyú költemények kerültek sorra, melyeket Balassa József rendezett sajtó alá és látott el a szükséges bevezetéssel és magyarázatokkal; az illusztrációkról Tull Odön gondoskodott. A legnagyobb magyar lírikushoz méltóan sorakozik a német dal egyik legnépszerűbb mestere, Heine, akinek munkáiból Endrődi Sándor kitűnően fordított egy füzetre valót. Műfordítás a 185. szám is: Ábrányi Emil gyönyörű magyarításban jelenik meg benne Racine klasszikus szomorujátéka, „Phaedra“, melyet Jászai Mari oly nagy sikerrel ábrázol. Az elbeszélő irodalmat Tarczai György képviseli, a történeti novellának e mostanában leghivatottabb művelője, a ki „Dönk vitéz Rómában“ cz. munkájában pompás képét adja a Nagy Lajos korabeli lovagvilágnak. Igen érdekes olvasmány a 183. sz. is, melyben egy francia utleiró, Vavderhey Gaston mondja el husz hónapos abessziniai élményeit. Az ethnografiai irodalom e becses gyarapodását Brózik K. fordította; é is van a füzetben, — A „Magyar Könyvtár“ eddig megjelent 185 számáról teljes jegyzéket ingyen küld a Wodianer-féle kiadócéggel (Budapest, Andrásy-ut 21-ik szám); egy-egy szám ára 30 fillér.

Gyermekeink réme.

Gyermekeink és jobban mondva: a szülők rettenetes réme, a vörheny, ronesoló toroklob és kanyaró évről-évre emeli fel romboló polipkarjait magával ragadván csecsemőink, kiseddévós és elemi iskolás gyermekeink tekintélyes számát.

A város tisztii orvosa kötelességszerűen elreferálja a köreseteket a közigazgatási bizottságnak; a közegészségügyi bizottság megteszi a szokásos óvintézkedéseket és ha a baj már nagy mértéket kezd ölteni, akkor a közegészségügyi bizottság járványbizottsággá alakul és becsukja az iskolákat a kiseddévókkal egyetemben.

Évek óta így ismétlődik az, a hogy a tavaszra a nyár, arra meg ismét az ősz és tél következik.

A temető pedig telik apró és nagyobb frissen hányt hantokkal, a melyek jövőre bemohosodnak, hogy ismét jövőre újabbak kerüljenek melléjük.

Mikor aztán az erős téli fagy beáll és hó takarja a kiseddévókat, a jóllakott polip, a gyermekek és szülők rettenetes vése nyugalomra tér — egy kis időre.

A szülők pedig, kik legdrágább kincsüket elvesztették mély és keserű fájdalommal a szívökben, fölvetik a kérdést és velők együtt mi is föltesszük azt, hogy ebben a nagy és egészséges levegőjű városban, hol az utcák elég szélesek, hol nincsenek nagyvárosi kaszárnyabérlőházak, hol az utcák mindkét szélét dus lombozatu fák szegélyezik, a hol az illetékes tényezők elég nagy szigorozítással őrködnek a közegészség fölött: miért honosodott meg annyira a gyermek-járványbetegség?

Ha megtudjuk a miert, könnyű segíteni a bajon; meg kell szüntetni az okot, megszűnik az okozat is.

Hogy Debreczenben annyira graszál a gyermek-járványbetegség, annak főoka 1. a kedvezőtlen ivóvíz viszonyban és 2. a rossz és csak félig kiépült csatornahálózatban rejlik.

Mellékként bátran ideigtatjuk az elemi iskolák túlszűfoltóságát és a gyermekmenedékházak kevés voltát.

Vegyük sorba ezeket az anomáliákat.

Debreczenben 80-90 méteren alul nincs jó és egészséges ivóvíz. Ilyen 80-90 méteres mélységű furott kut daczára annak, hogy a város maga vagy 20-at furatott az utolsó években, mégis nagyon kevés van.

Az illemhelyek nagyobb része nincsenek csatornák fölött, mi által nagyon sok helyen a kut vize inficiálva is van.

Hogy a rossz ivóvíz mennyi bajnak és betegségnek a kuforrása, fölösleges bővebb-magyarázatni.

A csatornázás viszonya és állapota Debreczenben a legszerencsétlenebb! Egyes utcákon egyáltalában nincsen csatorna, de ez még nem a legrosszabb. Sokkal tűrhetlenebb az állapot ott, a hol pl. van csatorna, de nincsen esése, nincsen lefolyása, a hol összegyűlvén a sok szenny, csak bedugott orral lehet végig menni az utcán.

Már évekkel ezelőtt kimondotta a törvényhatóság közgyűlése, hogy kiépíteti a csatorna hálózatot, hogy mélyíteni fogja azt, hogy rendes lefolyásról fog gondoskodni, ámde a csatornák illetően módon való kiépítése szoros nexusban áll — a vízvezetékekkel. Vízzelvezetékek nélkül nincsen és nem lehet jó csatornázás, mivel a csatornák, bármily nagy eséssel és lefolyással is bírnak, ha nem vezetnek beléjük kettő kellő mennyiségű vizet, nem viszik ki a felgyülemlt szennyet. Kellő mennyiségű vizet pedig csak a vízvezeték nyújthat a csatornáknak.

Mindezekből látjuk, hogy az emésztő gödrök, jó ivóvíz és csatornahálózat kérdése egymás nélkül sikeresen és előnyösen meg nem oldható.

A városnak tehát első és főkötelessége volna a vízvezetékek kérdését a megoldás stádiumába hozni. Sokkal kisebb és kevésbé gazdag város Debreczennél csinált magának vízvezeteket és javított egészségügyi viszonyain, ugyan miért nem tehetné azt Debreczen is?

Azt már tudjuk, hogy a város körül és a Nagyerdőn bőséges jó víz van. Három-négy nagyterjedelmű kut két nagy víztartálylyal képes ellátni Debreczent a kellő mennyiségű jó ivóvízzel. Ugyanezért tette Győr is. Igaz, hogy Győr telenyi oly nagy, mivel Debreczen, de ez mit sem változtat a dolgon: Csinálják Debreczenben ugyanazt a vízvezeteket kétszeres akkora arányban. A vízvezeték a városnak egy garasába sem kerülne, mert minden háztulajdonos, minden lakó a maga zsebéből fedezné azt.

A mi pedig a csatornahálózatot illeti, arra van már közgyűlési határozat, azt csak végre kell hajtani. Mert míg e két nagyfontosságú kérdés nincsen megoldva, addig közegészségügyi viszonyaink nem fognak javulni.

Gyakorolhatja a város a takarékoskodás szisztémáját bárhol, de ennél a pontnál — a közegészségi ügynél a takarékoskodás egyenesen bűn.

És most még néhány szó az iskolák túlszűfoltóságáról és azok primitív mivoltukról.

Hogy a túlszűfolt tanterem fészke minden járványnak az általános ismert dolog. De kétszeresen járványfészek a túltömött iskola; ha kellően nem szellőztették és nem tartják tisztán. De nemcsak a tanteremnek magának, hanem az udvarnak és az egész teleknek, a melyen az iskola van, kiválóan tisztának kell lennie, különben valóságos bacillusfészek lesz belőle.

Sajna városunk nem minden iskolájáról, tantereméről állíthatjuk, hogy a közegészség minden kellékének és kívánalmának felel meg.

És itt ismét a városon a sor, hogy e bajon segítsen. Utóvégre is bármily felekezeti legyen az az iskola: a város gyermekei tanulnak benne, a városon a sor, hogy a bajt elhárítsa.

Elvégre is, gyermekeink élete és egészsége megérdemli azt, hogy nagyobb áldozatokat hozzunk érte.

Legalább 20 tanteremmel kell szaporítani az iskolák számát és ugyanannyi tanítóval kell növelni a tanerőket. A talmi városnak esufolt Nagyváradban nincs osztály, a melyben 60-nál több gyermek tanulna: nálunk az „iskolák“ városában olyik osztályban 100-nál is több tanuló van. A királyi tanfelügyelő minden ezikornya nélkül föltárta a multkor a közigazg. bizottságban a helyzetet és rámutatott a bajra és annak orvoslására. Követte a város tanügyünk emó buzgó órének tanácsát.

Legutóbbi közgyűlésen Kiss Albert figyelmeztette a várost, hogy immár tarthatatlan az állapot iskoláink hiányát illetőleg.

Mi meg reprodukálva azt, elmondtuk mindazt, a mit mondanunk kellett gyermekeink védelme érdekében. Szívelje meg a tanács a jólélekkel elmondottakat.

Kuthi Zsigmond.

Az új évnegyed alkalmából felkérjük t. előfizetőinket, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

Egyuttal tudatjuk, hogy úgy, mint az utóbbi években mindenkor, karácsonyra most is megküldjük t. előfizelőinknek a

„Csokonai naptár“-t

teljesen díjtalanul, még azoknak is a kik október hónapban fizetnek elő egy negyedévre.

HIREK.

— Október hatodiki gyászünnep a főiskolában. Az aradi vértanúk emlékeztét ismét kegyelettel és dícséretes buzgósággal fogja felújítani a főiskola ifjusága, ismét nemes ambícióval fog áldozni ama hősöknek, kik a hazáért és szabadságért mártyr-halált haltak, — mint ezt a hozzánk is beküldött következő meghívó jelzi:

A „Magyar Irodalmi Társulat“ a főiskolai énekhar közreműködésével folyó október hó 6-án, a főiskolai díszteremben gyászünnepélyt rendez, a következő tárgysorozattal:

1. *Himnusz*, előadja a főiskolai énekhar.
  2. *Megnyitó beszéd*, tartja: *Ferenczy Gyula* felügyelő tanár.
  3. *Óda*, írta: *Kun Béla*, szavalja: *Pirkler Ernő* jh.
  4. *Alkalmi beszéd*, tartja: *Nánássy Lajos* theol.
  5. *Itélet*, költemény írta és szavalja: *Takács Endre* jh.
  6. *Hős csatáknak*. . . Silchertől, Előadja: a főiskolai énekhar.
  7. *Az aradi vesztőhelyen*, írta: *Pósa Lajos* szavalja: *Baja Mihály* th.
  8. *Szózat*, előadja: a főiskolai énekhar.
- Az ünnepély délután 4 órakor kezdődik s a meghívó belépő jeggyel szolgál.

— **Üres a szegedi államfogház.** A szegedi államfogházzal vasárnap olyasmi történt meg, a mire tizenegy éves fennállása óta nem volt példa; kiürült. Szombaton még volt két fogoly benne, de vasárnap reggel ezek is kitöltötték a fogságidejüket s bucsut mondtak a komor falaknak, melyek között most — egyelőre — nincs lakó. Nemsokára azonban ismét megtelik a derék épület, mert mostanában nem kevesebb mint tizenhat államfogolynak kell majd megkezdeni büntetését.

— **Jomkippur.** Izr. vallásu polgártársaink ma (szerdán) ünneplik legszentebb ünnepüket, az engesztelő napot (jomkippur). Ez az ugynevezett hosszú nap, melyen a vallásához hű izraelitának minden munkától sőt az evéstől is tartózkodni kell.

— **Az Andaházi Szilágyi Intézet növendékei** s nevelője haláloknak s kegyelet teljes érzelmeiknek külső kifejezése képen Nygt. Csiky Lajos theologiai professor s intézeti gondnok felügyellete alatt e hó 2-án felkeresték s megkoszorúzták néhai Andaházi Szilágyi Mihály intézeti alapítónak a hatvan utcai temetőben levő sírját. A szükkörű, de igaz érzelmeiktől áthatott ünnepélyen a növendékek közül Kiss Sándor 6. o. tanuló emlékezett meg hálás szavakban az elhunytól, majd a nevelő intézett a növendékekhez néhány buzdító szót s végül Nt. Csiky Lajos intézeti gondnok lelkes és az ünnepi hangulatot, hiven tolmácsoló szavai rekesztették be az ünnepélyt.

— **Kubelik Budapesten.** Kubelik Ján, a gyorsan világhírűvé lett szeniális hegedűművész október 26-án újból megkezdte világhódító körutját. Mielőtt azonban a több hónapra terjedő amerikai turné jét megkezdene, Budapesten fog egy nagyszabású hangversenyt rendezni. Kubelik jelenleg a szülővárosában: Prágában aratja páratlan diadalit s az odaváló közönség ezrével tódul a cseh nemzeti színházba, ahol a kitűnő művész hangversenyeit tartja. 1882. óta — amikor a színházat megnyitották — nem volt annyi ember együtt a Nemzeti színházban, mint most a Kubelik-estéken. Ezrével rohanják meg az emberek a pénztárt, hogy jegyhez jussanak, de eredménytelenül, mert azokat már hetek előtt kapkodták el protekció útján és horribilis túlfizetéssel. Kubelik ma leghíresebb fia hazájának. Páratlan ovációkkal ünneplik őt; az asszonyok sírnak,

amikor vonóját leteszi, a férfiak pedig valóságos ujjongással fogadják mesteri játékát. Legutóbb ötvenszer kellett a közönség előtt megjelennie, oly lelkes volt a taps, olyan intenzív az elismerés.

— **Dinamit merénylet.** Vakmerő merényletről értesülünk. E hó 27-én este ugyanis az esti fél 10 órai gyorsvonat után a gavosdiali állomásfőnök irodájába vonult vissza, hogy teendőit végezze. Alig ült asztalánál néhány perczig, a mikor egy tompa esést hall, melyet egy iszonyu dörrenés követett. Dinamitot dobtak be az ablakon, melynek robbanó ereje az irodának egy részét, köztük a battériás szekrényeket izzóporrá törte. Nagy szerencsére, a főnöknek az ijedségen kívül mi baja sem lett, mert a robbanás és asztal között, hol ült, még egy asztal állott, mely megvédte a szerencsétlen ségtől. A vakmerő tettes kézrekerítése iránt a nyomozást megindították.

— **Lekenyerezett szerkesztőség.** A Bácskai Hírlap szerkesztősége nem mondhatja többé, hogy lekenyerezhetetlen, mert egy hatalmas cipóval lekenyerezték az érdeemes lapot. A jóízű esetet így mondja el az érdekelt reakció; Nagy meglepetés ért bennünket tegnap este. Egy pirosképu paraszt lány hozott nekünk egy cipót. Frissen sült cipót. Felszegtük megizleltük aztán megkérdeztük, hogy kiküldi, hol sütik ezt a jó kenyeret? A válasz rövid volt: Kincses Dániel az új kenyérsütő mester kemencéjéből került ki. Azt üzeni a gazdám, hogy az urak jó egészséggel költsek el. Szót fogadtunk Kincses Dániel uramnak és a friss cipót egészséggel elfogyasztottuk.

— **Eltévedt örült nő.** Ma reggel egy magában dalogató nő keltette fel a Deák Ferenc-utczán a járőrelők figyelmét. Szóbaálltak vele s zavart, összefüggés nélküli feleleteket adott. Átadták a legközelebbi rendőrnek, a kinek sikerült a rendőrséghez magával vinni. A szerencsétlen nő, a ki úgy látszik esendes örült, — a középosztályhoz tartozik. További intézkedésig felügyelet alá helyezték.

x **Nevelőnek**, vagy ügyvédi irodába ajánlkozik egy jelesen örettséigzett 1-ső éves jogász, szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

— **Kényelmetlen zártszékek.** A nagyváradi új állandó színház építője azt a hibát követte el, hogy a szeccszíziós divatu nőket tartotta szem előtt. Már pedig a nagyváradi nők a divatos áramlatok közepette is hiven megőrizték tradícióikat és gömbölyű formáikat. A nagyváradi nők megtörnek bár, de meg nem fogynak. Még a divat kedvéért sem. Usznak az árral, de nem ilyen áron. Ezek után mindenki sejteni fogja, hogy mi volt hát az építész hibája. Tudniillik a színházi zártszékeket az ő kedvence méreteire szabta és teljesen megfeledezett azokról a bájos molett asszonyokról, a kik a vékony lengeségekkel szemben képviselik a régi irányt. Természetesen csak az irány a régi, a nők mind ifjak. Most aztán megtudták Nagyváradon, hogy mi is az a zártszék. Egy olyan szék, amelyikbe ha leülnek, nem lehet felállani és ha felállanak, nem lehet leülni. És még hozzá ez a kisebbik baj. Mert abba már belényugodnának a molett hölgyek, hogy nem férnek el a zártszékekben, de azt már nem tudják elviselni, hogy a divatosan soványak győzedelmeskedjenek rajtuk. Mert most már hiábavaló lesz minden szabász-ördögösség. Hiába fogják szükre szabott ruhákkal keskenyíteni a formákat, a zártszék könyörtelenül fogja lerántani a leplet az — igazságról. A zártszék megvesztegethetetlen. És most amit el nem tudott érní a szuverén divat, azt ime elérte a zártszék. A nagyváradi nők soványodnak. Belesoványodnak a székeikbe.

— **Garázdalkodó részeg.** Csikos Ferenc Agárdi-utca 15. szám alatt lakó napszámos tegnap délután a keletnél töb-

bet talált elfogyasztani a jóféle italokból. Csikos ilyenkor pedig, ha fejébe száll a szesz, nem igen tud a természetének parancsolni s féktelen kedvében beleköt mindenkébe, a miért is már nem egyszer volt a rendőrséggel baja. Tegnap a feleségét kezdte előbb szóval, majd tetteleg bántalmazni s már kést is ragadott az asszonyra. A szomszédok vették ki a kezei közül a halálra rémült asszonyt, a kinek — hogy a Csikos szavaival éljünk — ugyanesak megpuhította az ura a csontját s néhány óp fogától is megfosztotta. Csikos most a hűvösön alussza ki mámorát.

— **Letartóztatott szerkesztő.** Triestből telegrafálják, hogy Camber Richard ügyvédet, az „Avanti“ szociáldemokrata lap szerkesztőjét zsarolás miatt letartóztatták.

x **Hová menjünk színház után** vacsorázni? Márkus Jenő „Téli kert“ éttermébe, hol választékos iriss cetelek, különlegességek, Korona-sör, a la pilseni, színház után is frissen csapolva áll a közönség rendelkezésére.

— **Hidegvér.** Az abruzzói hercege expedíciójának egyik tagja, Petigax alpesi vezető beszéli el a következő kis intermezzot, mely a herceg hidegvérűségét bizonyítja.

Mikor a Stella polare a jég közt való veszteglésre volt kárhóztatva, a hajó mellett sátor ütöttek fel és abban tanyáztak az expedíció tagjai. A herceg egy verőfényes napon kint sétált a sátor körül, mikor észreveszi, hogy egy hatalmas jeges medve tart feléje. Azonnal beszaladt a sátorba és odaszólt a vezetőnek, hogy kapjon puskát, ő maga pedig fölkapta a fotografáló készüléket és azzal ment ki a medve elébe.

Kint hamarosan beállította a gépet és czelba vette a medvét. A vezető már löni akart, de a hercepg rákiáltott:

— Még ne! A kép még nem elég tiszta!

Mikor a medve a lencse gyújtópontjának közelébe ért, a herceg kiáltott:

— Löni!

Abban a pillanatban lecsapódott a fotografáló készülék és egy dördülés hallatszott. A maczkó holtan hevert a havon, de le volt fotografálva.

— **Rajtavesztett zsebtolvaj.** Kapdebó Ottó ügynök felesége Kálmán nevű fiával tegnap délután a piacra törekedett, hogy egyet-mást bevásároljon. Csapó-utczán szembe jött velük egy gyanus alak, Bogdán József a rendőrség részéről nagyon is ismert és számtalanszor büntetett zsebmetsző, a ki a néptömegben az anya és fiu között keresztültörve akart továbbhaladni. Persze e nem épen illedelmes tolokodása nem volt indokolatlan, mert úgy számított, hogy sikerülni fog a fiatal ember zsebéből annak óráját észrevétlenül kihuzni. Azonban rajtavesztett, mert Kabdebó Kálmán észrevette s mielőtt menekülésre gondolhatott is volna a vakmerő zsebtolvaj, vasmarkok szorították össze gallérját s a másik pillanatban már egy rendőr ölelő karjaiba repült. — Besukták.

x **A szini évad megkezdése alkalmából** Kiss Adolf, az EMKE-kávéház tulajdonosa, tisztelettel tudatja, hogy fényesen berendezett helyiségében hideg buffét, kávéházi csemegeféléket és a legfinomabb italokat oly választékban tartja, hogy azzal a nagyérdemű közönség fokozott igényeit minden időben kielégítheti.

— **Fiatallal zsebtolvaj.** Nagyreményű csemetét csipett el a rendőrség Gáspár Péter 10-12 éves éretlen suhancz szeméjében. Alig néz ki valamit az ember a daczos szemű szöke gyerekből, pedig a rendőrség fekete könyvében, mint notórius zsebtolvaj szerepel. Hogy elég korán kezdi s hogy nagy reményekre van kilátása az bizonyos. Ma reggel a Hatvan-utczán akkor fogtak el,

mikor Gombás Miklósné zsebéből egy 10 koronát tartalmazó pénztárcát elemelt s tovább akart vele állani. Egy utána jövő férfi lett rá figyelmes, a kinek sikerült utólnéni a fűrgelábu suhancot. A rendőrnek azt vallotta, hogy egy az utcán álló kocsira dobta a tárcát. Keresték, de nem volt ott. Valószínű, hogy futás közben valamelyik ifjú czinkostársának adta át.

— **Elfogott tolvaj.** Megirtuk annak idejében, hogy Gubics Fülöp színházi kellékes kárára a színház egyik raktárából több ingóságot, köztük egy kétesövű Le-faucheux vadászfegyvert is elloptak. A rendőrség erélyesen nyomozta és sikerült is kézrekeríteni a tolvajt Katona András személyében, a ki abban az időben Gubics kellékes egyik segédje volt. Daczára, azonban, hogy a bizonyítékok mind ellene vannak s hogy a fegyvert s több elveszett dolgot megtaláltak lakásán, Katona mégis konokul tagad.

Képes levelező-lapok legujabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

TÁVIRATOK.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai

A király Budapesten.

Budapest, október 3. A király e hó 12-én Budapestre érkezik s a hónap végéig ott marad.

A müncheni nász.

München, október 3. Albert belga herceg és Erzsébet bajor hercegnő polgári házasságkötése ma délelőtt 11 órakor ment végbe a királyi palotában. A hercegi párt Crailsheim báró miniszterelnök adta össze. A polgári házasságkötés után a jelen volt fejedelmi személyek fényes kísérettel a Mindszentek templomába mentek. A menyasszonyt Luitpold régens-herceg és Lipót belga király, a vőlegényt pedig Károly román király és a flandriai gróf kísérte a templomba, a hol már a diplomáciai kar, az udvari és állami méltóságok, továbbá a meghívott előkelőségek várták a násznépet. Miután mindenki elfoglalta kijelölt helyét, megkezdődött az egyházi szertartás a gyűrűváltással, mely után a müncheni érsek beszédet intézett a fejedelmi mátkapárhoz. Az egyházi szertartás után ünnepies fogadás volt a trónteremben, azután pedig az új házaspár elutazott Stuttgart felé.

A bolgár-román konfliktus.

Szófia, október 3. A román képviselőhöz intézett bolgár választmány közli a románok ellen elkövetett zsarolással vádolt macedonok elleni vizsgálat eredményét. A kihallgatott tanúk közül öten kijelentették, hogy fenyegetések hatása alatt bizonyos Murdjev nevű embernek pénzösszegeket fizettek. A többi vád ügyében a vizsgálatnak semmi eredménye sem volt. Murdjev ellen megindították a vizsgálatot.

Nagy lopás a Vatikánban.

Róma, október 3. Mint biztos hire jár, a Vatikánban ismeretlen tettesek feszítövással

feltörték egy pénzszekrényt, a melyből 375000 lira értékű járadékezimleteket és 3000 lira készpénzt elloptak. A pénzszekrény a vatikán második emeletén volt elhelyezve és a vatikáni paloták igazgatóságáé volt, a mely a kocsikról, lovakról és a Szent-Péter templom diszitmányeiről gondoskodik. Bizonyos, hogy a tolvajok ismerősek voltak a helyi viszonyokkal és hogy a lopást kényelmesen előkészítették. — Singarelli vizsgálóbíró kutatja a tetteseket, de ezeknek eddig még nem akadtak nyomára.

Megtámadt házaspár.

Budapest, okt. 3. A Stefánia-uton tegnap este Csettő Antal asztalos a feleségével sétálgatott, A házaspárt két csavargó megtámadta, a férjet ütéssel elszédítették, az asszonyt átnyalábolva elhurezolni akarták s mikor sikoltani kezdett, megszúrták. A csavargók egyikét elfogták.

A kínai események.

— Legujabb távirat. —

Peking, okt. 3. A németek több falut elhamvasztottak, mert a boxerek előtte való nap megtámadtak egy járőrt.

A burok hareza.

London, október 2. A Daily Telegraphnak jelentik Lourenco-Marquezból: Egy egész testőrdandár elhagyta Komatiportot és visszatért Angliába. A Reuter ügynökségnek jelentik Lindley-ből: A burok szombaton éjjel Kaffirkraalból jövet megtámadtak egy angol őrszertartót. Egy angol katona elesett, egy másik megsebesült. Egy fogságba esett bur teljes angol lovassági egyenruhát viselt. Az angolok hirdeteményt tettek közzé, mely angyonlövessel fenyeget minden burt, kit angol egyenruhában találnak. Hir szerint a burok Lindley környékén husz szinesbőrű benszülöttet agyonlőttek, mi a benszülött lakosság körében nagy rémületet idézett elő.

Lisszabon, október 2. Mozambique fő-kormányzója Krüger nevében gratulált Károly királynak az ő és a királyné születésnapja alkalmából és egyuttal Krüger háláját tolmácsolta a vendégszeretetért, melyet a lourenco-marquezi kormányzó házában élvezett.

Brüsszel, október 3. Krüger közvetlenül megérkezése után emlékiratot fog intézni a hágai nemzetközi békebíróshoz, hogy a burok érdekében lépjen közbe.

Köln, október 3. A Kölnische Zeitungnak táviratozzák Oportóból, hogy eddig háromszáznál több bur harezos lépte át a portugál határt. A burokat a portugál csapatok lefegyverezték s a fegyvereiket a portugál hatóságok megőrzés végett Mozambiqueba szállították. A lisszaboni kormány úgy határozott, hogy azok a burok, kik hajón tovább utazni nem akarnak, a Portugália fenhatósága alatt álló terület egyik részében letelepedhetnek,

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, okt. 2.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza	uj. veres minőség	77	6.75—6.80
"	"	78	6.80—6.9
"	"	79	6.85—6.95
"	"	80	6.95—7.05
"	sárga	78	6.75—6.85
"	"	79	6.80—6.90
"	"	80	6.90—6.—
Rozs	uj	71/72	6.15—6.29
"	"	73/74	6.25—6.35
Árpa	"	"	5.35—5.45
"	(jobb)	"	5.75—5.55
Zab	"	"	5.20—5.40
Tengeri	"	"	6.40—6.50

A perje legjobb irtási módja.

Rosszul előkészített s tápanyag szegény földeken kulturnövényeinket elnyomják a gyomok s ezek közül különösen a perje. Sok bajt okoz ez azután a gazdának, mert nem tud tőle megszabadulni. A következőkben egy olyan irtási módot ajánlunk, a mely célra vezet. A földet 3 legfeljebb 4 hüvelykre kell megszarítani s jól megfogasolni, hogy ezáltal a föld porhanyóvá tétessék s már a fogas is összeszedjen valami perjét, a mit azután meggyújtunk s hamvát a földön szétszórjuk, miután azonban a fogas borona nem a legtökéletesebben végzi ezen funkcióját, tanácsos leendő mihelyt a föld porhanyó s megfelelő apró hantú, neki menni az amerikai lógereblyékkel, melyek meglehetősen rendszeren gyűjtik össze a perjét szép rendekbe. Ha 2—3-szor ismétljük e műveletet, földünk meglehetősen megtisztul e kellemetlen s káros gáztól és néhány év alatt perjementes talajjal díszkedhetünk. A perjének azon apró részecskéit pedig a melyet a legsűrűbb gerebje se tudott összeszedni, a tarlóra hajtott sertésekkel pusztítatjuk el. Megjegyezzük végül, hogy ott a hol a föld jól van művelve, ahol a trágyát oksterüen használják, a hol a trágyatelep kezelésére gondot fordítanak, s a hol a műtrágyák is alkalmazatnak, ott a vetett növényzet mindig sokkal erőteljesebben fejlődik, semhogy a perje elnyomni képes legyen.

Ősszel elvetendő korai zöld takarmány. Egy kitünő s legkoraiabb zöldtakarmányt szolgáltat a szöszöz bükköny s rozsnak együttes vetése. A vetést augusztus végén vagy legkésőbb szeptember elején kell eszközölni. A fejlődés első időszakában kissé lassan nő, mert legelőször is a talajba mélyen behatoló gyökerzetét fejleszti ki s ez képesíti arra, hogy tavasszal azután a legnagyobb szárazsággal is sikeresen megbirkózzék. A szöszöz bükkönynek még okvetlenül ősszel kell erősen megbokrosodni, e célból szükséges tehát egyrészt a korai vetés, másrészt a fejlődést nagyban előmozdító a műtrágyák alkalmazása. A szöszöz bükkönynek kiváló előnye, hogy nem csak homok talajon díszlik, mint azt sokan tévesen gondolják, hanem kötött földön is. Miután a szöszöz bükköny ma igen keresett növény, érdemes annak magra való termesztésével is foglalkozni, e célra 12 cm. szórtaólos vetéshez holdonként 100—110 liter magra van szükségünk s azt tavasszal és pedig korán kell elvetnünk ősszel megszarított földbe. A mag ez esetben is rozssal lesz keverendő, ugy azonban, hogy 1/2 rész bükkönyre ugyanannyi tavaszi rozs számítatik, takarmányra való termesztésnél 1/3 rész a rozs, 2/3 rész a bükköny.

A piros szegfü.

Uraim! Olvastam egy pompás regényt.

Micsoda regény, tele van sikerültebbnél sikerültebb pikáns kalandoskákcal. A hőse — valami Armand Clermont ur — valódi asszonybolondító! A kis könyvecskének bátran az le-

hetne a címe: „Utmutatas kezdő Don Juanok számára“, pedig hát az alig árul el valamit, a címe — de nem, nem mondhatom meg Önöknek, nagy részük családias ember, talán többszörös családapa s igazán nem vehetem a lelkemre, hogy én legyek az önök csábítója.

Elég az hozzá, hogy mire végigolvastam az utolsó oldalt is, don juani hajlamokat éreztem magamban. Elhatároztam, hogy hódítani fogok. De hogy? — kérdezik Önök.

Ha csakugyan kérdezik, ez azt mutatja, hogy önök nem igazi nőcsábítók.

Mert hát mi volna ennél egyszerűbb s én jstennem, mire valók volnának az apró hirdetések?

Már másnap benn volt az egyik ujságban:

Elegáns, jómódu barna ur szórakozás céljából szép fiatal hölgy társaságát keresi. Levelek „Barna ur 461.“ ezimen a kiadóhivatalba.

Harmadnap jött a válasz:

Barna ur 461. Csinos fiatal asszonyka vagyok, ismerőseim szépnek is mondanak. Az uramnak nincs ideje meg tehetsége hozzá, hát Önhöz fordulok, ha hajlandó volna engem az igaz, odaadó barátságára és szerelemre megtanítani. Czimem: Elhagyatott 650.

S aztán folyt a levelezés az apró hirdetések útján, míg pár nap múlva a következő hirdetést olvastam:

Barna ur 461. Ma délután elszököm az uramtól s 5 órákor várom a muzeum előtti téren. Ismertető jel: piros szegfű. Elhagyatott 650.

Végre elérkezett a pillanat. Félórával a kitűzött idő előtt ott voltam, óvatosságból azonban nem tüzettem fel a piros szegfűt, hanem felöltöm zsebembe rejtettem. Ugy okoskodtam, ha bájos ismeretlenem ezt a megtisztelő jelzést teljesen nélkülözné s ha, a mi szintén nincs kizárva — túl koros találna öngyűsége lenni, feltűnés nélkül megugorhassak.

Még tíz perc hiányzott 5 órától, mikor a járda másik oldalán megpillantottam egy hölgyet. Piros szegfű volt ruhájára tűzve.

Ez ő — gondolám, de a másik pillanatban kevés hiba volt, hogy ijedtemben segítségért kiabáljak.

A piros szegfűs hölgy a feleségem volt.

Annyi időm volt, hogy az ott álló zárt kocsiba vethessem magamat s valami utcanevet odakiálthassak a fiakkeresnek.

A kocsiiban elkezdtem magamban okoskodni. Megfoghatatlan, honnan tudhatja ez az asszony, hogy én itt rendez voust akartam adni.

Ne várj. — gondoltam magamban, s egy pompás ötletem támadt, — nem fogsz ki az eszemem!

Az „Emke“ előtt megállítottam a kocsit s bementem a kávéházba.

Félrehívtam az egyik ott biliárdozó jó pajtásomat.

Muki! — szoltam — akarsz nekem egy szivességet tenni?

— Parancsolj! . . .

A muzeum előtt egy piros szegfűs hölgy sétál azt is megmondom a feleségem, meg akart lepni, mert találatát ígértem ott valakinek s bizonyosan azért tüzött piros szegfűt, hogy őt találjam ott. Vedd magadra mintha te lettél volna a férfi szereplő, mintha te hívtad volna azt a bizonyos hölgyet találgatva — vagy mit tudom én hogy, csak ments ki minden áron, hogy ne gyanakodjon rám, mert már is félek, hogy meglátott. Ne itt a szimbolum a piros szegfű. A kocsit az ajtó előtt, siess!

De . . .

Semmi de, tedd meg a kedvemért, nagy hála kötelez velem.

Beleegyezett s nemsokára hallottam a vágató kocsit dübörgését.

Én meg hazamentem. A cselédnek azt mondtam beteg vagyok s nem engedtem meg,

hogy az ágyamtól elmenjen, hanem jeges borogatásokat rakattam magamra, hogy a cseléd is bizonyíthassa, hogy eszembe se juthatott volna rendez-vousra gondolni sem.

Kinosan nyöszörögtem s vártam a feleségemet.

Nyolcz óra lehetett mire a feleségem kipirult arccal megérkezett. Nem szolt semmit úgy látszik belátta, hogy ok nélkül gyanakodott, vagy talán csak másnapra hagyta a kukli prédikációt.

De másnap sem történt semmi, sőt egy hét is eltelt a nélkül, hogy felhozta volna azt a rámnézve kínos kalandot.

Muki azóta elmondta a muzeum előtt történt élményeit. Ártatlanul simán folyt le az egész. Muki úgy beszéli, hogy a feleségem bevallotta neki, hogy csak azért tüzte fel a piros szegfűt, mert engem akart hűtlenségen kapni.

Mostanában gyakori vendég. Tegnapelőtt — mikor az én szegény önfeláldozó Muki pajtásom is ott volt — majdnem azt hittem, hogy sejt valamit a feleségem. Az apró hirdetésekről beszélünk. Hogy is mondta csak. . . ? Igen. . .

Pompás vicz lehet, ha férj és feleség leveleznek egymással, annélkül, hogy azt tudnák. S olyan fürkészőleg nézett a szemembe, hogy megrettentem, nem-e gyanakszik rám.

Muki erre oly szánakozólag nézett rám, hogy mindjárt megértettem mit akar vele mondani. Bizony ha akkor rajtavesztettem volna!

Hát még az pompásabb vicz volna, ha a rendez-vousnak egy harmadik venné hasznát, a ki nem is vett részt a családi levelezésben. — fejezte be az önfeláldozó barát, hogy véget vessen a rámnézve kényes társalgásnak.

Vadászy Nándor.

Általános gyöngeség.

Egy pozsonyi lakos gyógyulása.

Walner Károly ur (Pozsony, Iskola-utca 5.) írja nekünk, hogy milyen betegségben szenvedett. Bizonyos elégtelenséggel beszél róla, mert betegségét gyógyulás követte. Baja nem volt épen betegség; inkább általános gyöngeség volt, teljes levertség, melyet a vér elgyöngülése hozott létre. Ennek az állapotnak szimptomái rendszeresen főfájás, undorodás a tápláléktól, az étvágy elvesztése, az álom hiánya. Az elgyöngült vér elvesztette vörös vérszójait, az ellenállásra szükséges részét s így a vérszegénység, a sápadtság, reuma, neurasthenia s más betegségek szabad teret nyertek s ezeket csakis a vérnek oly hatalmas helyreállítója tudja meggyógyítani, mint a Pink-pilula, mely most legjobban van elismerve. A Pink-pilulával tudta Walner ur legyőzni azt a nagy gyöngeséget, mely reá végzetessé válhatott volna.

— A mióta a Pink-pilulákat alkalmazom, írja, egészen megváltozott az érzésem magam. Nem érzem azt a gyöngeséget, mely levert azelőtt, dolgozom fáradtság nélkül, örömmel, amit már régóta nem tettem. Jó étvágyam van, s éjjel jól alszom. Mindamellett, hogy a visszaesés ne álljon be, folytatom a használatukat.

Ily eredmény mellett habozás nélkül bizhatunk a Pink-pilulákban. Ez komoly gyógyszer, mely valószínű és bizonyítható hatást ér el. A gyógyulás bizonyítékai minden nap érkeznek, a világ minden zugából.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főaktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Híres zenészekről.** Egy német zenealap érdekes adomákat tesz közé hírneves zeneszerzőkről. Panseron zeneszerző egyszer szakadó esőben találkozott Cherubin mesterrel, s csak egy lyukas esernyő védte a viz ellen. Panseron felajánlotta az öreg urnak a saját kocsiját, míg ő maga gyalog készült utját folytatni. De mert ő is félt az esőtől, megkérte a mestert, hogy kölcsönözze neki a lyukas esernyőjét. Az öreg ur beszállott a kocsiába. azután hidegen így felelt:

— Lehetetlen, barátom, mert ismeretes dolog, hogy kölcsönözött esernyőket az ember soha se kap vissza! — Ezzel elhajtott.

Gluckról írják, hogy valósággal zsarnokoskodott a bécsi opera zenekarával. Huszszor is elismételgetett egy-egy részletet, amíg megnyerte tetszését. A zenekar utoljára is küldöttséget menesztett II. József császárhoz és megkérte, hogy valahányszor Gluck dirigál, egy arany helyett kettőt utalványozzon ki nekik.

Levi, a hírneves dirigens, egyszer a Tristan-nyitányt dirigálta.

— Hogy van megelekedve a produkcióval? — kérdezte Richtertől.

— Nagyon szép volt, — felelt a karmester — de már az első violincello-témánál észrevettem, hogy a zenészei csupa szolid, tiszteletreméltó férj. . .

* **A városi tej.** Háziasszony: Mi ez? Hiszen ebben a fazékban nincs tej, hanem víz!

Tejesasszony: Ne tessék haragudni, Nagysága, bizon elfelejtettem máma egy kis tejet tölteni a — vízbe!

* **A jövő basszusa.** A párisi „Gazette Medicale“ állítja, miszerint bizonyítékok vannak arra nézve, hogy az emberi hangnak magassága lassankint egyre süllyed és pedig már évszázadok óta, anélkül, hogy eddig hajlandóságot észlelhettünk volna bizonyos retrograd irányzat felé. Ez az oka annak, hogy a tenor mindinkább ritkábbá válik és hogy bármelyik dalegyesületben a basszusok túlnyomó többsége mellett a tenor aránytalanul gyengén van képviselve. A francia szaklapnak munkatársa szerint régebben egyáltalán nem volt basszus hang, ma már a bariton a leggyakoribb hangnem és lassan, de biztosan a vox humana egy világbasszus jellegébe megy át. És mindez nemcsak a férfiakra, hanem a természetadta különbség mellett a nőkre is vonatkozik: a drámai szoprán, ez a hajdani leggyakoribb énekhang, mindinkább tűnőfélben van és nemsokára névben él csak — többé nincs jelen. — És mi lesz akkor a mi szép operánkból és leginkább a Wagner-félékből!?

* **Uj fizelési mód.** Henczei urnak számlát hoz a szabója, a ki már többször hiába kereste őt, azért most kora reggel állított be hozzá. Tényleg az agyba találta még.

— Ah! maga az, szól Henczei nagy uri tempóval.

A számlát hozta?

— Igenis nagyságos ur, egy kis pénzre volna szükségem.

— Nyissa ki a szekrényemet, — látja ott azt a fiókot?

A szabó kihuzza.

— Nem azt, a másikat!

A szabó kihuzza a másik fiókot is.

— Az alatta levőt, szól Henczei. Jól van, helyes: mit lát benne?

— Sok papirost — felelt a szabó.

— Az mind számla, tegye oda a magáét is. És azzal a falnak fordult, — tovább aludt.

* **A bűvös serleg.** Anglia jövendő királynéja, a yorki hercegnő, a múlt héten vendégképen időzött Sir Richard Musgrave ősrégi hírességű edenhalli kastélyában és ez alkalommal a Musgravei család híres erkélyét, a költők által megénekelt kristályserleget, a kastély nagy csarnokában helyezték el. A kristályserleg régi századok óta a nevezett család birtokában van. Nevezetes, hogy a család mindegyik tagja erőssen meg van győződve arról, hogy a Musgrave család szerencsége e serleg épségétől függ. Ez okból a serleget az Angol Bank boltzataiban őrzik és csak különös fontosságú alkalmakkor a legnagyobb elővigyázattal viszik a család székhelyére, a hol a drága ereklyét erős sodronyhálózattal körülvett üvegszekrényben zárva a nagy csarnokban állítják fel és felesleges óvatossággal éjjel-nappal két fegyveres őr által őriztetik.

Ugyane kastély kertjében fakad még ma is egy kristálytisza patak, melynek medencéjében a monda szerint több századdal ezelőtt, holdvilágos éjszakákon, vízi tündérek táncoltak és énekeltek. A tündérek egyike beleszeretett a fiatal Edenhall lordba,

és ő ajándékozta neki a kristályserleget, melyet azóta a család talizmán gyanánt őriz.

Édenhall kastély egyike Nagy Brittanian leggyönyörűbb és legérdekesebb birtokainak. Óriási parkjában különösen föltűnők a remek ősrégi libanoni cédrusok, melyeket a család egyik őse sajátkezűleg ültetett a tündéri patak partjára. A hatalmas fák óriási lombjai örökös árnyékkal borítják a regényes patakot.

REGÉNY

A „Világ Szíve”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.) 105.

Most pedig Fia a Tengereknek és Ignatio, a vándor, miután megesküdtetek vége a szertartásnak. Mától kezdve köztünk fogtok élni, mind halálotoknak órájáig megosztjuk véletek jogainkat és kiváltságainkat, kaptok palotákat, udvartartást s mindent, a mit szemetek, szátok megkíván. Elmehettek, testvéreim a szívben, frissítetek fel magatokat s készüljetelek elő a nép előtt való megjelenésre egy óra múlva a pyramis tején. Vezesd el őket Mattai s légy velük.

— Kértem tőlük talizmánomat, de nem adták ide, azt hozván fel, hogy miután annyi idők után valahára újra összekerült helyén a szívnek két fele, ezentul ott is kell maradjon.

Mi aztán, már mint én, Mattai, a sennor és Maya kimentünk a szanktuáriumból s az utközben hozzánk csatlakozott papokkal meggyarapodva áthaladtunk a pyramis utcáinak tömkelegén s a templomtérré érve egyenesen a részünkre rendelt palotában indultunk, hol is jóllakván étellel és itallal, kissé megpihentünk, mert igen-igen fáradtak valánk mindannyian.

Ezzel Mattai felállott s az oltár elé térdelvé, minket irtózatos nehéz esküvel megesküdtetett, hogy életünk fogyáig hűséges tagjai leszünk a szív szövetségének.

A mint az eskü ünnepies szavai elhangzottak ajkunkról, olyan forma neszt hallottunk hátunk mögött, mintha nehéz kövek mozdulnának ki helyükből.

— Álljatok fel és — forduljatok meg testvérek, — szól az őz pap és — nézzétek meg, mi van mögöttetek.

Engedelmeskedtünk s a következő pillanatban rémült kiáltással ugrottunk vissza mert lábaink előtt egy óriási szikladarab emelkedett fel s az így támadt üregből hatalmasan zúgó vizek moraja tört elő.

— Vegyétek ezt jól eszetekbe — folytatá a főpap — s tudjátok meg, hogy ha csak egy betűjét is megszegnétek esküötöknek, ebbe az üregbe dobattok bele, hogy a víz fojtja ki belőletek a lehelletet s az alvilág démonjai kiozzák lelketeket az időnek végtelenségéig. Megnéztétek és megnéztétek, megértettétek?

— Láttuk és megértettük, — válaszolók. — Hadd fedődjék hát be az üregnek szája újra s könyörögjetelek szívetekben, hogy azért ne nyíljon meg njra, hogy valamelyikötöknek testét fogadja magába.

Merényletünk, vagy eselünk, vagy minek nevezzem, sikerült, életünk egyelőre biztonságban volt, a sennor és Maya elérték, hogy az akadályok elgördültek vágyaik teljesülése előtt, Mattainak és lányának állása megszilárdult, mindenkinek megelégedésére oldódott meg a csomó, csak én nálam és Tikainál nem ütött be a dolog.

Tikal olyan volt, mint a guiyából kiverő bika, komor és szóval, a vak is láthatta, hogy néma dühében csak alkalomra vár, hogy bosszuját kitölthesse.

En pedig? En megadással és aggodalommal szemléltem a történet fejlődését. Belenyugodtam a változhatatlanba s megadással néztem álmaimnak és reményeimnek romba dülését, másrésztől aggódtam, hogy

ilyen parancesszóra jól mennek a dolgok s ha nem is a magam, de a sennor és Maya érdekében félve gondoltam a pillanatra, mely ennek a sok derült időnek viharát meghozza.

— A sennor és Maya? azok egymáson kívül a nagy világon semmivel sem törődtek s úgy hiszem, észre sem vették, hogy eltelt az a nyolcz nap, a mennyire menyegzőjük előkészítéséhez szükségünk volt.

A kilencedik napon, alig hogy felkelünk, szolgák jöttek hozzánk s egész csomó drágakövekkel ékített szebbnél-szebb ruhát hoztak, Maya menyasszonyi ajándékát, hogy azokat a szertartás napján magunkra öltöznék. Azután borbélyok jöttek be s a sennornak szép vörösszőke haját és szakállát az ottani divat szerint gyűrűbe szedték s feldisznították, úgy hogy komor kedvem mellett is elmosolyodtam, mert hajszálig olyan-nak tetszett előttem, mint valami áldozatra szánt állat.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 6. Bérlet 4-ik szám „A”

Holnap, Csütörtökön, október hó 4-én

Névtelen levelek.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Maurice és Antony Mars. Fordította Fái J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Lacruette.	Pataki Béla.	Coupronné.	Breznay A.
Marceline.	T. Halmi M.	Joé, model.	Bárdos Irma.
Ribaudet.	Bartha I.	Seraphin.	Sziklay M.
Piganiol, cellista.	Tanay F.	Levélhordó.	Herosegh S.
Capuron.	Ifj. Szathmáry.	Történk Párisban. Idő: Ma.	

Holnapután, pénteken, okt. 5-én.

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Csütörtökön, okt. 4-én, bérlet 4. szám „A” — ujdonságul először: **Névtelen levelek.** Bohózat 3 felvonásban.

Pénteken, okt. 5-én, bérlet 5. szám „B” — **A kis szökevény.** Operette 3 felvonásban.

Szombaton, okt. 6-án, bérlet 6. szám „C” — az aradi vértanúk halálának gyásznapján: **1848. (Hadak utja.)** Történelmi színmű dalokkal, 9 képben.

Vasárnap, okt. 7-én, két előadás; délután 3 órakor fél helyárral: **A szökött katona.** Eredeti népszínmű 3 szakaszban. — Este 7 és fél órakor, bérletszűnetben, ujdonságul először: **A csillag fia (Bar Kochba).** Énekes legenda 5 képben. Irta és zenéjét szerzette: Goldfaden Dávid.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENDRIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLOSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR- Kereskedésben

KOSSUTH-UTCA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETŐK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTESE

LEGOLOSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

NYILT-TÉR.

Vegyünk Fekete-selymet!

Kérjen ön mintát solidságról kezeskedő selyemszövevényekből, méterenként 1 kor. 20 fill-től 18 koronáig.

Különlegesség: Legújabb selyemszövevények menyasszonyi, látogatási és utcai-tolietekre, színes és fehér is.

Ausztria és Magyarországon közvetlen magánfeleknek adunk el és a kiválasztott selyem-szövevényeket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a **Lithion-forrás**

Salvator

kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyviz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ültő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesekövek és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eberiesen.

Alkalmi vétel!

Van szerencsém a nagyérdemű virágkedvelőkkel tudatni, hogy az üvegházamban beállott helyszüke miatt nagymennyiségű

disz- és nyiló-növényeket

folyó hó 4-étől

azaz csütörtöktől kezdve — hétfőig vagyis 8-ikáig a **a városház épület előtti téren, mélyen leszállított árak mellett** árusítani fogok.

Kiváló tisztelettel:

Paczelt Fános,
mű- és kereskedelmi kertész

1306. 1309. v. k. sz.
1900.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1847/5. V. 1179/5. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Actiengesellschaft für Schriftgiesserei cég részére Kutasi Imre debreczeni lakostól 609 kor. 60 fill. tőke, ennek esedékes 6% kamatai és eddig összesen 125 kor. 20 fill. perköltség erejéig 1899. évi november hó 24-én és 1900. jan. 12-én bíróilag le- és felülfoglalt és 4000 koronára becsült 2 darab gépből álló ingóságok **1900. évi október hó 5-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és Piacz-utca 79. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1900. évi szeptember hó 6-án.

Sugár Gyula,
birói kiküldött.

H.-Sámson határában
közvetlen a falu alatt
egy 125 kat. holdas
birtokrész

szabadkézből akár egészben,
akár részenként, őszi gaboná-
val bevetve **eladó.**

Czim a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

A rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhető az apró hirdetések postautalványal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Két fiatal
(három hónapos) fajtszta
Fopterrieur kutya (egy
pár) eladó. Czim a kiadó-
hivatalban.

1 nagy hordó körülka
600 liter 1885-iki **Érmel-
léki bor**, 1 kis hordó **Szo-
morodni** kifogástalan mi-
nőségben eladó. — Czim a
kiadóhivatalban.

Pincze,
mely üveges borok be-
raktározására igen alkal-
mas, Kossuth-utca 13.
számu háznál kiadó. Ér-
tekezhetni ugyanott.

Régi könyvek
magyar, latin, német (tu-
dományos művek), igen
jutányos áron eladók. —
Értekezhetni a Csokonai-
nyomdában — Karabélyos
Zoltánnal.

Pártoljuk a hazai ipart.

Scherg Vilmos és Társai Brassói Posztógyára

legmelegebben ajánlja kizárólag tiszta nyirt gyapjából készített **divat-
kelméit**, valamint mindennemű **egyenruhászövetjeit** rendkívül szolid
és tartós kivitelben.

Legjobb hírnevű **Erdélyi Lóden szöveteink** egy tartósságára, valamint
izléses kivitelükre nézve a leghírebb külföldi gyártmányokkal versenyezhetnek.

Egyszersmind értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy

DEBRECZEN és VIDÉKE részére

Szedlák és Vámos

debreczeni, bizalmat érdemlő szabócézgnél **olyszerű raktárt szerveztünk**, hol
gyártmányaink méterszámra is gyári áraink mellett szolgáltatnak.

Dus választékban kaphatók továbbá gyártmányaink

VARGA és VASS
uraknál.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

ELSÓRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó
mindennemű munkák elkészítésére. Modern be-
rendezésünkkel és kitért munkakerónkkal a leg-
nagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művé-
szies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegy-
zések, levélpapírok és borítékok, cím-
kék, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámplakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, di-
szes bizonyítványok, havi és évi érte-
sítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tart-
juk, a készleten nem levőt pedig —
bármily mennyiségben — raktári áron
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-
ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sítések és egyéb ismertetések csinos
füzetekben, szerződéses, kötelezvények,
váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, pro-
grammok, belépti jegyek, díszes táncz-
rendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatu finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

MINDEN MUNKA
A LEGMAGYOBB
GONDDAL * * * * *
KIÁLLITVA, * * * * *
MINDAMELLETT * * * * *
MÁS * * * * *
KEZDETLÉGES * * * * *
KIVITELNÉL * * * * *
OLOSOBB ÁRON.

